

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben de fracties van de VVD, de PvdA, het CDA, de SP, de ChristenUnie, de SGP en de Partij voor de Dieren de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de voorgestelde wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer.

De voorzitter van de commissie,
J. F. Snijder-Hazelhoff

De adjunct-griffier van de commissie,
L. Tijdink

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit) en de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (de Activiteitenregeling).

De leden van de VVD-fractie plaatsen vraagtekens bij het vervangen van een aantal besluiten, dat tot op heden in het bijzonder voor land- en tuinbouwbedrijven geldt, door nieuwe bepalingen in het Activiteitenbesluit en in de Activiteitenregeling. Deze leden vragen zich af of dat wel wenselijk is en/of past bij de huidige normale agrarische bedrijfsvoering. De leden van de VVD-fractie of het niet wenselijk is een aantal voorstellen te heroverwegen, omdat naar de mening van deze leden de regelgeving op een aantal onderdelen fors wordt aangescherpt en daarmee ook de lasten voor het bedrijfsleven toenemen. Verderop in dit verslag zijn concrete suggesties van de VVD-fractie verwerkt.

De leden van de CDA-fractie zijn verheugd dat met de wijziging van het Activiteitenbesluit wordt beoogd de lastendruk te verminderen. Het onderbrengen van verscheidene vergunningen onder een Besluit algemene regels is wat deze leden betreft een stap in de goede richting van deregulering, gepaard gaande met vermindering van administratieve lasten voor (agrarische) bedrijven.

De leden van de CDA-fractie constateren dat de uitgangspunten, zoals weergegeven in de nota van toelichting, doen vermoeden dat hier daadwerkelijk sprake is van modernisering: relevante en herkenbare milieudoelen zijn gediend, de algemene regels zijn goed uitvoerbaar en handhaafbaar, zijn uniform waar nodig, maar bieden ruimte aan flexibiliteit en innovatie. Met andere woorden: maatwerk.

Bij nadere verdieping in de stukken rijst bij de leden van de CDA-fractie echter toch de zorg dat het ontwerpbesluit in de praktijk niet tot een lastenverlichting zal leiden. Deze leden stellen daarom een aantal vragen, dat verderop in dit verslag is verwerkt. Zij hopen dat de staatssecretaris met de beantwoording van deze vragen hun zorg kan wegnemen.

De leden van de SP-fractie hebben met grote zorgen kennis genomen van het ontwerpbesluit. Deze leden onderschrijven het streven naar het wegnemen van overbodige of dubbele wetten en regels, evenals het streven naar verlichting van overbodige lasten voor het bedrijfsleven. Dat daarbij de agrarische sector niet moet worden vergeten is ook voor de hand liggend. De administratieve lastendruk in deze sector is zeker hoog. De leden van de SP-fractie kunnen zich er in vinden dat, daar waar algemene regels gelden en het milieu en de volksgezondheid niet in het geding komen, bepaalde activiteiten onder het Activiteitenbesluit kunnen vallen. Gezien de activiteiten en de aard van de bedrijven die met dit ontwerpbesluit onder algemene regels worden gebracht, vrezen de leden van de SP-fractie echter dat het ontwerpbesluit in de praktijk niet zal voldoen aan de voorwaarde dat het slechts om activiteiten met geringe milieulast en schade aan volksgezondheid zal gaan. Vandaar dat de SP-fractie de staatssecretaris een aantal opmerkingen en vragen voorlegt, die verderop in dit verslag zijn verwerkt.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorgestelde wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. Deze leden begrijpen de wens om algemene regels te stellen en het aantal vergunningen terug te dringen, maar hebben vragen bij de praktische uitvoering gezien de bijzondere kenmerken en het eigen milieurisicoprofiel van de agrarische sector. Vanuit de sector zijn er ook zorgen geuit dat een beperkte reductie voor

het collectief de lastendruk voor individuele ondernemers zal doen toenemen. Voorts hebben deze leden zorgen over de snelheid waarmee sommige wijzigingen moeten worden doorgevoerd. Zij vragen of bedrijven wel voldoende tijd hebben om hun bedrijfsvoering hierop aan te passen.

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de voorliggende wijziging van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling. Zij steunen in principe het integreren van alle milieuregelgeving voor de land- en tuinbouw in één besluit, maar vinden dat in de voorliggende voorstellen onvoldoende rekening is gehouden met de specifieke omstandigheden in de agrarische sector en onvoldoende ruimte is geboden voor maatwerk.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren zijn zeer ontstemd over het voornemen van de staatssecretaris om bijna alle intensieve veehouderijen vrij te stellen van de vergunningsplicht, en tevens over de specifieke uitwerking daarvan in het ontwerpbesluit. Op deze wijze krijgt deze sector volgens deze leden alle ruimte om verder uit te breiden, terwijl zij maatschappelijk juist zwaar onder druk ligt, en de bevolking om maatregelen roept. Steeds meer mensen keren zich volgens de leden van fractie van de Partij voor de Dieren af van de intensieve veehouderij. Deze mensen vinden dat dieren op een beschaafde manier behandeld moeten worden, dat milieubescherming meer aandacht behoeft, dat we de natuur in ons land moeten beschermen tegen de hoge ammoniakuitstoot van de veehouderijen. Zij zien dat de intensieve veehouderij grote risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengt, en dat we ons in moeten zetten voor een landbouwsector die zorg draagt voor mens, dier en milieu. De schadelijke gevolgen die de intensieve veehouderij met zich meebrengt worden steeds manifester. En juist in deze tijden, heft de staatssecretaris de vergunningsplicht voor deze bedrijven op, en geeft hij deze bedrijven alle ruimte. De leden van fractie van de Partij voor de Dieren vinden dit onbegrijpelijk en krijgen hier graag een toelichting op van de staatssecretaris. Waarom is hiervoor gekozen? Hoe houdt deze drastische wijziging verband met de Brede Maatschappelijke Discussie die binnenkort georganiseerd zal worden over megastallen, en in die zin ook over de intensieve veehouderij in het algemeen? Hoe verhoudt zich dit besluit tot de toenemende bezorgdheid over de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij en de aangenomen motie om minimale afstanden tussen woonkernen en veehouderijen in te stellen? En hoe verhoudt dit besluit zich tot de bezuinigingsopgave die het kabinet zichzelf heeft gesteld, gelet op de enorme maatschappelijke kosten die de intensieve veehouderij veroorzaakt en die moeten worden opgehoest door de belastingbetaler?

Aanleiding en achtergrond

Het lijkt leden van de SP-fractie niet meer dan logisch dat voor de agrarische sector geen apart besluit wordt opgesteld, maar dat ook deze sector gewoon valt onder algemene regels, zoals het Activiteitenbesluit. Kruisverwijzingen tussen afzonderlijke besluiten zou volgens deze leden alleen maar meer verwarring en regeldruk geven.

De leden van de SP-fractie begrijpen de keuze voor het opheffen van de vergunningplicht voor de 800 kleinere agrarische bedrijven en het houden van dieren door niet-agrarische inrichtingen. Met daarbij wel de vraag of er nu een minimum of een maximum moet worden gesteld aan het aantal dieren dat bij die laatste wordt gehouden. Wat de leden van de SP-fractie verwerpelijk vinden, is de opheffing van vergunningplicht voor de 6 400 intensieve veehouderijen. Juist deze bedrijven hebben een enorm effect

op de omgeving. Duidelijke regulering van en controle vooraf op deze intensieve bedrijven is wat de leden van de SP-fractie meer dan wenselijk. Wat de leden van de SP-fractie betreft, worden die intensieve veehouderijen dus niet vrijgesteld van de vergunningplicht. Wat is voor de staatssecretaris de ratio achter het voorstel om deze bedrijven vrij te stellen van de omgevingsvergunningplicht? Is hij gewicht voor de lobby?

Ook de leden van de ChristenUnie-fractie vragen om een nadere motivering van het voorstel om de intensieve veehouderijen onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit te brengen. Wat betekent dit voor toezicht en handhaving, de rechtsbescherming en is er hiermee nog voldoende aandacht voor de lokale milieueffecten, zo vragen deze leden.

De leden van de SGP-fractie lezen dat het in eerste instantie de bedoeling was om de verschillende besluiten op het gebied van de land- en tuinbouw te integreren in één apart besluit, maar dat hier van is afgeweken. Nu is gekozen voor integratie van deze besluiten in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling. De leden van de SGP-fractie vragen waarom de staatssecretaris hiervoor heeft gekozen. Zij willen erop wijzen dat agrarische bedrijvigheid een bijzonder karakter heeft ten opzichte van andere activiteiten. Zij vragen in hoeverre de agrarische sector betrokken is geweest bij de keuze voor integratie van de verschillende besluiten op het gebied van de land- en tuinbouw in het Activiteitenbesluit.

Doelstelling

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de staatssecretaris met de wijzigingen in het Besluit en in de Regeling twee doelen beoogt: het verminderen van de administratieve lasten voor (agrarische) bedrijven en het uniformeren van agrarische regelgeving. Daarbij wil de staatssecretaris voorkomen dat de wijzigingen leiden tot een lager beschermingsniveau of tot een verzwaring van milieueisen voor bedrijven. Met deze doelen zijn de leden van de VVD-fractie het van harte eens en tot hun genoegen constateren zij dat voor vele inrichtingen en bedrijven meldingsplichten in de plaats treden van vergunningplichten en dat door de wijzigingen een aanzienlijke vermindering van administratieve lasten wordt bewerkstelligd.

Uitgangspunten

De leden van de CDA-fractie vragen of de staatssecretaris bereid is om, binnen de contouren van algemene regels, ruimte te creëren voor maatwerk door het bevoegd gezag, bijvoorbeeld bij geluid en assimilatiebelichting.

De leden van de CDA-fractie zien verder een mogelijkheid voor lastenverlichting in het minder zwaar inzetten op de eis van gecertificeerde bedrijven, daar dit extra kosten met zich meebrengt en een monopoliepositie voor deze bedrijven creëert. Keuring door of namens het bevoegd gezag aan de hand van checklisten werkte volgens deze leden goed en kan volgens hen op sommige punten worden gehandhaafd, bijvoorbeeld bij de keuring van mestopslag.

De leden van de SGP-fractie constateren dat in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende regeling regelmatig wordt verwezen naar richtlijnen en normen (zoals Beoordelingsrichtlijnen (BRL), Publicatierreeksen Gevaarlijke Stoffen (PGS) en Nederlandse Normen (NEN)) die geen publiekrechtelijke oorsprong hebben, maar op deze wijze wel bindend worden verklaard. Dat geldt ook voor de voorliggende wijzigingen. Bij de

verwijzing naar genoemde richtlijnen en normen wordt verondersteld dat betrokken sectoren en belangenorganisaties betrokken zijn bij het opstellen van deze richtlijnen en normen en dat er een zekere mate van consensus is over de inhoud ervan. Bij het opstellen van de richtlijnen en normen die door de voorliggende voorstellen ook betrekking hebben op (een breder palet aan) activiteiten in de agrarische sector is echter geen rekenschap gegeven van de positie en belangen van agrarische bedrijven. De leden van de SGP-fractie vinden dat de staatssecretaris hier onvoldoende rekening mee heeft gehouden en vragen om meer maatwerk.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren begrijpen dat uniformering als doel heeft om tot afstemming te komen van de diverse regels voor een zelfde activiteit. Dit vinden deze leden prima, mits deze exercitie niet leidt tot een lager beschermingsniveau van het milieu, de natuur of het dierenwelzijn. In de nota van toelichting behorende bij de wijziging van het Activiteitenbesluit is dit trouwens ook als uitgangspunt vermeld (blz. 4): «de regels mogen niet leiden tot een lager beschermingsniveau». Welke garantie is hiervoor te geven, nu de meeste toetsen die het milieu moeten beschermen, afgeschaft worden? Kan de staatssecretaris toelichten hoe gegarandeerd is dat deze vrijstelling van de vergunningplicht niet leidt tot een lager beschermingsniveau van het milieu? Ofwel, kan hij expliciet aangeven wat het toetsingskader voor vergunningsplichtige agrarische activiteiten nu is (op het gebied van geluid, geur, ammoniakemissie en -depositie, fijn stof, lozen etc., welke normering op basis van welke wetten) en wat straks het toetsingskader is voor deze activiteiten onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit? Hoeveel en welke regels worden geschrapt of versoepeld? Graag een uitgebreide toelichting, aangezien dit niet op te maken valt uit de nota's van toelichting.

Reikwijdte

De leden van de CDA-fractie constateren dat volgens het ontwerpbesluit activiteiten buiten de inrichtingen ook onder algemene regels komen te vallen. Deze leden vragen de staatssecretaris of daarmee ook een ander type handhaving wordt aangesproken en of dat niet zal leiden tot bestuurlijke lastenverzwaring. Kan de staatssecretaris deze zorg wegnemen?

De leden van de SP-fractie constateren dat volgens het ontwerpbesluit de grote intensieve IPPC-plichtige bedrijven onder het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarmee ontstaat er volgens deze leden een conflict met de IPPC-richtlijn. De algemene regels zullen niet altijd even streng zijn als de Best Beschikbare Technieken (BBT) mogelijk maken. Daar waar tot nu toe het bedrijf zelf verantwoordelijk is voor het naleven van de IPPC-richtlijn voor BBT, wordt de zaak volgens de leden van de SP-fractie nu omgedraaid en moet de vergunningverlener ineens voor die onderdelen wel een vergunning uit gaan vaardigen. Deze leden vragen of de staatssecretaris erkent dat dit veel juridisch gesteggel zal opleveren en of hij niet van mening is dat grote bedrijven met een enorme impact op de omgeving gewoon moeten voldoen aan de IPPC-richtlijn en op grond daarvan een vergunning nodig hebben. De leden van de SP-fractie vragen tevens waarom de staatssecretaris hierop voor de agrarische sector wel een uitzondering voorstelt en voor andere industrietakken niet. Tevens vragen deze leden of dit besluit niet zal leiden tot precedentwerking naar andere sectoren.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren stellen een aantal specifieke vragen over de uitwerking van het vrijstellen van de vergunningsplicht voor agrarische inrichtingen. Deze vragen zijn maar enkele

voorbeelden van zaken die de leden van fractie van de Partij voor de Dieren opvallen in dit ontwerpbesluit, de onduidelijkheden en zorgen die zij hierin aanstippen gelden echter het gehele besluit.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren constateren dat de oprichting en de uitbreiding van intensieve veehouderijen en andere agrarische inrichtingen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit afgedaan kan worden met een melding. Deze leden krijgen graag inzicht in hoe er met dit soort meldingen omgegaan wordt. Welke gegevens moet een ondernemer aanleveren bij het doen van zo'n melding, en wat wordt er vervolgens met deze gegevens gedaan? Hoe en in hoeverre toetst het bevoegd gezag in hoeverre deze gegevens kloppen met de werkelijkheid, en hoe wordt bezien of de milieudruk die deze vestiging of uitbreiding met zich meebrengt niet een overschrijding van de geldende normen zal betekenen? Hoe wordt een agrarische inrichting beoordeeld die wil uitbreiden, maar waarbij de afstand tot een naastgelegen burgerwoning al te klein is ingevolge bijvoorbeeld de Wet geurhinder en geluidnormering? Hoe wordt beoordeeld of een bedrijf binnen de geluidnormen van het Activiteitenbesluit blijft? Moet de ondernemer hiertoe een geluidrapport aan het bevoegd gezag overhandigen, net als bij de vergunningprocedure? Zo nee, hoe beoordeelt het bevoegd gezag dan of de inrichting binnen de geluidgrenswaarden blijft? En hoe kan het bevoegd gezag dan effectief controleren of het bedrijf aan de geluidnormen voldoet? Kan de staatssecretaris uitleggen hoe de zogenaamde 50%-regeling bij geurhinder rijmt met het oplossen van knelsituaties? Kan de staatssecretaris percentueel aangeven in hoeveel gevallen niet volstaan kan worden met de algemene regels, en specifieke voorschriften nodig zijn? In welk soort gevallen zijn specifieke voorschriften nodig? Waarom vindt bij algemene regels voor inrichtingen de beoordeling van regels voor ammoniak «derhalve niet vooraf plaats door het bevoegd gezag»? Hoe kan het bevoegd gezag een melding accepteren zonder deze te hebben getoetst aan alle toetsingskaders? Kom je dan niet in de situatie dat inrichtingen rechten krijgen zonder daar recht op te hebben? En wat voor consequenties heeft dat dan weer? Ook voor de rechtspositie van deze ondernemers is deze situatie naar mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren niet acceptabel, zeker niet omdat de rechtszekerheid van ondernemers die dichtbij Natura2000-gebieden gesitueerd zijn al zeer onzeker is geworden met de geplande invoering van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Deelt de staatssecretaris die mening? Zo nee, op basis waarvan komt hij tot een ander oordeel? Zo ja, op welke wijze wil hij de rechtspositie van zowel burgers als ondernemers beter borgen dan thans het geval is?

Graag krijgen de leden van fractie van de Partij voor de Dieren ook meer inzicht in wat dit besluit concreet voor consequenties zal hebben op het nieuwbouwtraject en op de handhaving van de milieunormen. Kan de staatssecretaris, voor een beter begrip van de procedures nu, een voorbeeld uitwerken waarbij uiteengezet wordt hoe het traject verloopt bij nieuwvestiging van een varkenshouderij van 1 800 vleesvarkens, met bijbehorende mestopslag en een stal die aan de wettelijke eisen voldoet van dit moment, zonder bovenwettelijke maatregelen? Welke meldingen moet deze ondernemer doen, hoe worden deze meldingen onderzocht, hoe wordt bepaald of er aanvullende eisen gesteld worden en hoe wordt in de jaren daarop erop toegezien dat deze ondernemer zich aan de algemene regels houdt, en welke effecten dit heeft op de leefomgeving? Heeft hij naast het Activiteitenbesluit dan nog met andere wettelijke kaders te maken, en zo ja met welke dan?

Hebben de leden van fractie van de Partij voor de Dieren goed begrepen dat ondernemers zelf in het pakket van regels moeten gaan zoeken waar zij melding van moeten maken, en waarvan niet? Komt de bureaucratistische last als gevolg van deze deregulering bij de ondernemer te liggen, en wat betekent dit voor deze ondernemers? Krijgen ondernemers

maatwerk in welke regels voor hen gelden, en welke niet? Krijgen zij ook een toelichting op deze regels, aangezien veel van deze regels vaak technisch geformuleerd zijn?

Inrichtinggerelateerde aspecten

Geluidhinder

De leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SGP stellen vast dat in het ontwerpbesluit voor geluidnormen een verschil wordt gemaakt tussen dag en nacht. De praktijk is dat laden en lossen op agrarische bedrijven ook 's avonds en 's nachts kunnen plaatsvinden. De leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris erkent dat dit steeds meer gebeurt en of de geluidsnormering tussen 19.00 uur en 6.00 uur nog voldoende toegesneden is op deze ontwikkeling. De leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SGP vragen of de normen op dit punt verruimd kunnen worden. De leden van de SGP-fractie vragen specifiek of de staatssecretaris bereid is ruimte te bieden voor gemeentelijk maatwerk ten aanzien van de maximaal toelaatbare geluidsniveaus.

De leden van de SP-fractie constateren dat bij het vaststellen van algemene regels voor geluidhinder wordt uitgegaan van een etmaalgemiddelde van 50 dB. Met eventueel ruimte voor maatwerk als meer nodig is. Dat is naar de mening van de leden van de SP-fractie een veel te hoog gemiddelde voor het buitengebied. Deze leden vragen of het ontwerpbesluit ruimte biedt voor algemene regels met een meer gedifferentieerde benadering van geluidshinder, bijvoorbeeld een lagere norm voor inrichtingen in het buitengebied en/of stiltegebieden. Zo nee, waarom niet? Deze leden verwijzen hierbij naar de discussie over dit thema in het kader van de wijziging van het Activiteitenbesluit met betrekking tot windturbines.

Luchtkwaliteit

De leden van de SP-fractie constateren dat bij de bepalingen rond luchtkwaliteit onderscheid wordt gemaakt tussen drie categorieën bedrijven. Deze leden vragen de staatssecretaris om uiteen te zetten hoe de indeling in categorieën precies wordt bepaald. Zij vragen verder of het niet in de lijn der verwachtingen ligt dat, gelet op hun aard, alle 6 400 intensieve veehouderij bedrijven onder Categorie 3 vallen. Zo nee, waarom niet?

Lozen

Vergunningplicht

Het lijkt de leden van de SP-fractie wenselijk dat ontheffing moet worden aangevraagd voor lozingen, gelet op de grote kans op besmetting van oppervlaktewater met meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnen. Het feit dat er weinig ontheffingen worden aangevraagd, geeft volgens deze leden al aan dat dit niet al te veel lasten voor de sector met zich meebrengt. Deze leden vragen of de staatssecretaris de mening deelt dat de ontheffingsplicht agrariërs ervan weerhield te lozen en dat met het wegvallen van die plicht de kans bestaat dat er meer geloosd gaat worden.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren zijn van mening dat niet alleen de afschaffing van de vergunningplicht voor intensieve veehouderijen negatieve gevolgen heeft voor het milieu, maar dat ook het afschaffen van het lozingsbesluit grote gevolgen heeft voor de waterkwa-

liteit. Deze leden maken zich hierbij vooral zorgen over een nog verdere toename van landbouwgif in het oppervlaktewater. Ook hier wordt de vergunningsplicht afgeschaft, terwijl de norm op heel veel plaatsen wordt overschreden. Als dan toch de vergunningplicht op lozingen wordt aangeschaft, dan is het naar mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren zaak om de algemene regels die dan wel van toepassing zijn, flink aan te scherpen. De gegevens van het gebruik van landbouwgif moeten gekoppeld worden aan de waterkwaliteitsdoelstellingen.

De leden van de SP-fractie en van de fractie van de Partij voor de Dieren begrijpen dat de drinkwaterbedrijven in het algemeen stellen dat ook activiteiten die algemeen geregeld worden, verboden moeten kunnen worden, indien deze niet verenigbaar zijn met de bescherming en de verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. Het ontwerpbesluit moet daar volgens deze leden in voorzien, anders achten zij het in strijd met het streven naar het behoud van het huidige beschermingsniveau van de waterkwaliteit en -kwantiteit. Deelt de staatssecretaris deze conclusie? Zo nee, waarom niet en waar is dat op gestoeld? Is de staatssecretaris staatssecretaris bereid deze hiaten aan te vullen en in de algemene regels op te nemen dat activiteiten verboden kunnen worden? De leden van de SP-fractie en van de fractie van de Partij voor de Dieren achten opheffing van het vergunningenstelsel voor het lozen van water niet verenigbaar met het streven naar de bescherming en de verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen. Hoe garandeert de staatssecretaris anders immers dat de lozingen van binnen danwel buiten de agrarische inrichting zonder gevolgen blijven voor natuur, milieu en volksgezondheid?

De leden van de SP-fractie en van de fractie van de Partij voor de Dieren vragen of de staatssecretaris bereid is een monitoringverplichting (met een nulmeting als basis) van drinkwaterrelevante stoffen zoals glyfosaat, bentazon en nitraat in beschermingszones voor grond- en oppervlaktewater op te nemen. Om te bepalen in welke mate een inrichting schade aan de drinkwaterbronnen veroorzaakt, moet een dergelijke verplichting volgens deze leden in de algemene regeling zelf opgenomen worden, in plaats van via eventueel op te leggen maatwerkvoorschriften.

De leden van de SP-fractie en van de fractie van de Partij voor de Dieren vragen of de staatssecretaris de mening van de drinkwaterbedrijven deelt, dat het Activiteitenbesluit een duidelijkere link dan art. 1.3a moet leggen met het Gewasbeschermingsbesluit, waarin staat omschreven dat gebruikers gewasbeschermingsmiddelen (landbouwgif) moeten registreren. Nu lijkt het volgens deze leden alsof volgens Activiteitenbesluit en -regeling slechts de melding van stikstof- en fosforgebruik noodzakelijk is. De leden van de SP-fractie van de fractie van de Partij voor de Dieren vragen verder of de staatssecretaris de mening deelt dat gegevens over het gewasbeschermingsgebruik per perceel en cumulatieve effecten na registratie gekoppeld moeten worden aan de waterkwaliteitsdoelstellingen van de Kaderrichtlijn Water, dat bij overschrijding het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) de toelating dient te verbieden en dat bij dreigende overschrijding waterplannen maatregelen dienen te omvatten, zoals een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij innamepunten voor drinkwater. De leden van de fractie van de partij voor de Dieren vragen of de staatssecretaris bereid is bovenstaande verbeteringen aan te brengen. Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet en op welke manier is hij dan voornemens de kwaliteit van het oppervlaktewater te garanderen?

Opslaan van mest

De leden van de VVD-fractie vragen of het mogelijk is om te kijken naar een verruiming van de omvang van de opslagmogelijkheden voor drijfmest en niet over te gaan tot het stellen van nieuwe eisen ten aanzien van keuring en certificering. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen om een reactie op de voorstellen van LTO Nederland om de maximale omvang van drijfmestopslag te vergroten, gekoppeld aan eisen voor de afstand tot geurgevoelige objecten en maatwerkoplossingen om geuroverlast te beperken

De leden van de VVD-fractie vragen of het mogelijk is om het voorstel dat, geredeneerd vanuit kosten en milieurendement, zeer oude mestbassins (ouder dan 23 jaar) nog zouden moeten worden voorzien van een afdekking, te schrappen en huidige regelgeving hiervoor te handhaven.

De leden van de VVD-fractie vragen tevens of het mogelijk is om het voorstel dat het gehalte aan meststoffen in de grond ieder kwartaal zou moeten worden gemeten, te laten vervallen, omwille van de uitvoerbaarheid.

De leden van de SGP-fractie constateren dat mestopslagen volgens de voorgestelde Regeling gekeurd zullen moeten worden door een gecertificeerd bedrijf overeenkomstig de richtlijn BRL2344. In het Besluit mestbassins milieubeheer wordt deze verantwoordelijkheid nog gelegd bij het bevoegd gezag. Ook wordt onder dit Besluit gewerkt met specifieke keuringslijsten. De voorgestelde Regeling betekent daarmee een verzwaring van het regime. Oudere mestopslagen zullen immers moeten voldoen aan de eisen van richtlijn BRL2344. Ook dreigt een lastenverzwaring, omdat alleen gecertificeerde bedrijven de keuring mogen uitvoeren. De leden van de SGP-fractie vragen waarom de staatssecretaris voor deze verzwaring heeft gekozen. Is uit de praktijk gebleken dat het bevoegd gezag haar verantwoordelijkheid niet waar kon maken en dat keuringen en keuringslijsten slecht functionerende mestopslagen lieten glijpen? Deze leden vragen of de staatssecretaris bereid is de huidige regels over te nemen in het Activiteitenbesluit.

De leden van de SGP-fractie maken uit de toelichting op de voorgestelde wijziging van het Activiteitenbesluit op dat mestkelders moeten voldoen aan de richtlijn BRL2342. Deze leden hebben begrepen dat op dit moment gewerkt wordt aan een actualisatie van deze richtlijn. Gelet op de inhoud van soortgelijke richtlijnen is het mogelijk dat de genoemde richtlijn zo wordt vormgegeven dat mestkelders niet meer door de reguliere aannemer, maar alleen door een geaccrediteerde aannemer gebouwd mogen worden. Datzelfde geldt voor het uitvoeren van keuringen. De leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris bereid is er voor te zorgen dat een onnodige lastenverzwaring wordt voorkomen.

Opslaan van substraat en gewasresten

De leden van de VVD-fractie vragen ook of het niet beter is de afstandsbepalingen genoemd voor de opslag van gebruikt substraat en gewasresten, achterwege te laten. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of deze afstandsbepalingen reëel zijn, gezien de relatief korte afstand tussen bestaande bedrijven en burens, en vragen of een differentiatie naar type bedrijfsstof mogelijk is. De leden van de SGP-fractie vragen waarom ervoor gekozen is deze afstandseisen te stellen, of er bijvoorbeeld sprake is van substantiële en aantoonbare bodemverontreiniging, geurhinder en/of verontreiniging van oppervlaktewaterlichamen. Ook de leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris bereid is de afstandseisen voor de genoemde materialen te schrappen.

Opslaan van «gevaarlijke stoffen»

De leden van de VVD-fractie vragen of het mogelijk is voor de opslag van brandstoffen, gewasbeschermingsmiddelen, vloeibare kunstmeststoffen en overige «gevaarlijke» stoffen te kiezen voor regels die aansluiten bij de praktijk van de agrarische sector.

De leden van de CDA-fractie en de SGP-fractie zien een mogelijkheid voor lastenverlichting in versoepeling van de technische voorwaarden aan de opslag van afgewerkte smeerolie bij warmtekrachtkoppelinginstallaties (WKK-installaties), aangezien afgewerkte smeerolie uit deze installaties een lager vlampunt heeft dan andere afgewerkte olie. Deze leden vragen of de staatssecretaris het met hen eens is dat de genoemde technische voorschriften bij WKK-installaties niet in verhouding staan tot de risico's. Zo ja, is hij bereid een uitzonderingsbepaling voor de opslag van afgewerkte smeerolie van WKK-installaties op te nemen?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen om een nadere motivatie van de gekozen regels voor tankinstallaties voor de opslag van dieselolie. Klopt het, zo vragen deze leden, dat is aangesloten bij richtlijnen die gelden voor veel grotere tanks dan die doorgaans worden toegepast in de agrarische sector? Deze leden vragen hoeveel tankinstallaties op agrarische bedrijven momenteel voldoen aan de nieuwe regels. Voorts vragen deze leden hoe de inspectiekosten zich verhouden tot de waarde van een gemiddelde tank en wat de staatssecretaris van het voorstel van LTO Nederland vindt om de inspectiekosten fors te verlagen gezien de aanwezige voorzieningen zoals een lekbak.

De leden van de SGP-fractie vragen aandacht voor de opslag van dieselolie op agrarische bedrijven. De eisen voor de opslag van dieselolie in bovengrondse tanks op agrarische bedrijven worden als gevolg van de voorgestelde wijzigingen aangescherpt. In de toelichting wordt aangegeven dat ook voor deze activiteit de verzwaring van milieueisen niet te vermijden was. Deze leden vragen waar uit is gebleken dat in de praktijk sprake was van onverantwoorde bodemverontreiniging als gevolg van niet goed functionerende tanks. Als de betreffende bovengrondse tanks moeten voldoen aan de algemene regels uit het Activiteitenbesluit gelden de richtlijnen PGS30, BRK-K903 en KC111. Is de veronderstelling van de leden van de SGP-fractie juist dat ongeveer 90% van de bovengrondse tanks op agrarische bedrijven niet aan deze richtlijnen voldoet? Is de staatssecretaris met de leden van de SGP-fractie van mening dat de aanscherping van eisen voor kleine bovengrondse tanks op agrarische bedrijven, inclusief de bijbehorende vervangingsopgave en de hoge kosten voor certificering en keuring, niet in verhouding staat tot het kleine formaat, de waarde en de milieurisico's van deze tanks? Is de staatssecretaris bereid in overleg met de sector een aangepast regime op te stellen voor bovengrondse tanks op agrarische bedrijven?

De leden van de SGP-fractie constateren dat, als agrarische activiteiten onder het Activiteitenbesluit gebracht worden, voor de opslag van gewasbeschermingsmiddelen voldaan moet worden aan de bij het Activiteitenbesluit behorende regeling. Dat betekent dat bij een opslag van 400 kilo of meer aan gewasbeschermingsmiddelen voldaan moet worden aan de eisen uit de richtlijn PGS 15. Dat betekent in de praktijk ook een verzwaring van de eisen. Een deel van de agrarische bedrijven heeft regelmatig een werkvoorraad die groter is dan 400 kilo. De leden van de SGP-fractie vragen welke bezwaren met betrekking tot milieu en volksgezondheid de staatssecretaris heeft tegen het verhogen van de ondergrens van 400 kilo voor de opslag van gewasbeschermingsmiddelen overeenkomstig PGS 15.

De leden van de SGP-fractie lezen dat voor de opslag van vloeibare kunstmeststoffen bij opengrondsteelten een verzwaring van het regime voorgesteld wordt. De eisen die voortvloeien uit de bij het Activiteitenbesluit behorende regeling zijn strenger dan de eisen op grond van het Besluit landbouw. Is de staatssecretaris met de leden van de SGP-fractie van mening dat deze verzwaring niet in verhouding staat tot het feit dat het bij de opslag van vloeibare kunstmeststoffen op agrarische bedrijven met opengrondsteelten in het merendeel van de gevallen gaat om tijdelijke opslag (tussen aanlevering en aanwending) in plaats van om structurele opslag? Is de staatssecretaris bereid de genoemde verzwaring terug te draaien?

Regels specifiek voor teelt onder glas

Een andere mogelijkheid voor lastenverlichting zien de leden van de CDA-fractie in het bieden van de mogelijkheid om drainagewater dat niet verontreinigd is te lozen op het oppervlaktewater, conform het huidige Besluit glastuinbouw. De leden van de SGP-fractie vragen hierover of de veronderstelling juist is dat op grond van de gewijzigde/toegevoegde artikelen 3.2 en 3.67 het zonder meer lozen van drainagewater, dat niet verontreinigd is door bedrijfsactiviteiten, door glastuinbouwbedrijven op het oppervlaktewater niet meer mogelijk is, terwijl het Besluit glastuinbouw dit wel toestaat. De leden van de SGP-fractie vragen waarom hier voor is gekozen.

Sanering van tanks

De leden van de VVD-fractie vragen of het mogelijk is om tegelijk met deze wijziging van het Activiteitenbesluit te regelen dat de sanering van tanks in de agrarische sector wordt uitgesteld tot 1 januari 2015.

Ook de leden van de ChristenUnie-fractie en van de SGP-fractie vragen naar de status van bovengrondse tanks van voor 1 juni 1996 die niet zijn voorzien van een mangat die volgens het Besluit landbouw milieubeheer en het Besluit glastuinbouw uiterlijk 1 juni 2011 buiten gebruik moeten zijn gesteld. Klopt het, zo vragen deze leden, dat het hier om circa 35 000 tanks op agrarische bedrijven gaat, zoals LTO Nederland stelt? Deze leden vragen in hoeverre hier sprake is van een milieubedreigende situatie. Is het waar dat veel van deze tanks technisch nog in orde zijn en dat het verwijderen een kostenpost van € 3 500 per bedrijf oplevert?

De leden van de ChristenUnie-fractie en van de SGP-fractie constateren dat in voorliggend Activiteitenbesluit voorzien wordt in een langere overgangstermijn (tot 1 januari 2015), maar dat deze wijziging pas in 2012 ingaat. Tegelijk zijn er in de sector zorgen over de uitvoerbaarheid omdat op zo'n korte termijn niet zoveel nieuwe tanks geleverd kunnen worden. Deze leden vragen of de staatssecretaris de mening deelt dat de deadline van 1 juni 2011 niet uitvoerbaar is. Deze leden vragen of er kan worden geanticipeerd op de nieuwe datum en of de regels zodanig kunnen worden aangepast, dat voor sanering van bovengrondse tanks wordt gekeken naar de milieurisico's die zo'n tank met zich meebrengt.

Terugdringen van administratieve lasten, de gevolgen voor de bestuurlijke lasten en de gevolgen voor de burger

Administratieve lasten

De leden van de VVD-fractie krijgen graag een onderbouwing van de berekening waaruit volgens de nota van toelichting van blijkt dat de administratieve lasten met circa 43,3 mln. per jaar zullen verminderen.

De leden van de CDA-fractie verzoeken de staatssecretaris op termijn een analyse te maken van de mate waarin dit besluit daadwerkelijk bijdraagt aan het terugdringen van administratieve lasten, bij voorkeur aan de hand van praktijkcases.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat in de nota van toelichting wordt uitgegaan van een aanzienlijke verlichting van de administratieve lasten voor agrarische bedrijven. Genoemde leden constateren dat er echter ook nieuwe en aanvullende eisen zijn opgenomen ten aanzien van meten, registreren, inspecties, certificering, keuring en monitoring. Deze leden vragen daarom of ter toetsing van de administratieve lasten een aantal praktijkcases is uitgewerkt om de daadwerkelijke gevolgen voor de administratieve lasten van dit besluit in kaart te brengen. Zij vragen daarbij specifieke aandacht voor verwijzingen naar niet-publieke richtlijnen en normen. Zij geven in overweging deze ook in de inspraak mee te nemen zodat kan worden beoordeeld of deze normen in specifieke gevallen goed toepasbaar zijn in de agrarische sector of dat, rekening houdend met de milieurisico's, maatwerk nodig is.

Bestuurlijke lasten

Daar waar geen vergunningen zijn verleend is wat de leden van de SP-fractie betreft extra toezicht en handhaving noodzakelijk. In de nota van toelichting komt dat aspect niet expliciet terug. De leden van de SP-fractie vragen hoe in extra toezicht en handhaving is voorzien om misstanden in de sector te voorkomen.

De leden van ChristenUnie-fractie constateren dat bedrijven die onder de IPPC-richtlijn vallen en waar de grenswaarden voor fijnstof worden overschreden vergunningplichtig blijven, maar wat betekent het besluit voor de handhaving bij overige bedrijven? Er vindt blijkens de nota van toelichting geen wijziging plaats in de verantwoordelijkheid voor de handhaving. Ook deze leden vragen of dit besluit een wijziging met zich meebrengt in de intensiteit van en de mogelijkheden voor toezicht en handhaving. Dit is immers relevant voor de vraag of het besluit inderdaad niet leidt tot een lager beschermingsniveau.

Gevolgen voor de burger

De leden van de SP-fractie zijn van mening dat dit voorstel afbreuk doet aan de inspraak- en bezwaarmogelijkheden van belanghebbenden en omwonenden tegen overlast van nieuwe en/ of uitbreidende agrarische bedrijven. Deze leden vragen hoe de staatssecretaris garandeert dat die inspraak- en bezwaarmogelijkheden voorafgaand aan de bedrijfsontwikkeling blijven bestaan.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren constateren dat in de nota's van toelichting een heldere uiteenzetting ontbreekt van de gevolgen van dit ontwerpbesluit voor de inspraak van de burger. Op pagina 30 van de nota van toelichting van het Activiteitenbesluit wordt, voor een verdere toelichting voor de gevolgen van dit besluit voor beroepsmogelijkheden, verwezen naar het algemene deel van de toelichting, maar een dergelijke toelichting is daar echter niet opgenomen, of dermate summier dat deze niet te vinden is. De leden van fractie van de Partij voor de Dieren menen dat de burger er recht op heeft om actief geïnformeerd te worden over een dermate drastische wijziging van zijn rechten, en vragen hoe hier alsnog invulling aan wordt gegeven. Welke mogelijkheden heeft een burger om inspraak te leveren op nieuwbouw- of uitbreidingsplannen als gevolg van deze wijziging? Welke mogelijkheden heeft een burger wanneer deze van mening is dat een naastgelegen

bedrijf niet past binnen de algemene regels, maar het bevoegd gezag de melding zonder meer accepteert, en publiceert? Welke mogelijkheden heeft een burger wanneer deze van mening is dat het bevoegd gezag, aanvullend op de algemene regels, specifieke voorschriften zou moeten stellen, maar wanneer het bevoegd gezag deze mening niet is toegedaan? Welke mogelijkheden heeft een burger als het bevoegd gezag besluit dat afwijking van de gestelde norm door maatwerk nodig is?

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren constateren dat het laten vervallen van de vergunningsplicht tot gevolg heeft dat burgers, omwonenden, geen bezwaar meer aan kunnen tekenen tegen de komst of de uitbreiding van bijvoorbeeld een varkensstal in hun buurt. Dit is naar de mening van deze leden onacceptabel en een schending van de rechten van de burgers van ons land. Tegen een bedrijfstak die zoveel negatieve effecten met zich meebrengt voor de directe leefomgeving, moet een burger zijn zienswijzen kenbaar kunnen maken. Deelt de staatssecretaris die mening niet? Waarom worden omwonenden deze rechten afgenomen? Het verminderen van administratieve lasten van een economische activiteit mag naar mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren niet met zich meebrengen dat burgers monddood worden gemaakt. Deelt de staatssecretaris die mening? Zo ja, is hij bereid het opheffen van de vergunningsplicht voor intensieve veehouderijen ongedaan te maken, door dit ontwerpbesluit in te trekken? Zo nee, waarom niet, waarom worden de economische belangen boven de belangen van de gewone burger gesteld?

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren vragen de staatssecretaris om uiteen te zetten hoe het laten vervallen van de vergunningplicht zich verhoudt tot artikelen 6 en 9 van het Verdrag van Aarhus. Volgens deze artikelen hebben burgers immers het recht om bezwaar en beroep aan te tekenen tegen een besluit dat negatieve consequenties met zich mee kan brengen voor hun leefomgeving. De toelichting hierop is uiterst summier, en de leden van fractie van de Partij voor de Dieren zijn van mening dat het laten vervallen van de vergunningplicht, en dus de beroepsmogelijkheden van burgers, in ieder geval tegen de geest van het Verdrag van Aarhus indruist, waarin wordt bepaald dat burgers het recht hebben om geïnformeerd te worden over de milieugevolgen van (economische) activiteiten in hun omgeving en waarin wordt bepaald dat zij hun zienswijzen daarover kenbaar mogen maken, ook voor de rechter. De leden van fractie van de Partij voor de Dieren zien dat de staatssecretaris precies op de lijn is gaan zitten met de inrichtingen die wel en niet onder de vrijstelling van vergunningplicht vallen en deze leden zien ook dat dit slechts is gedaan omdat Europese regels dat voorschrijven, niet omdat zij zelf vinden dat de burger daar kennelijk recht op heeft. Graag een reactie.

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren vragen hoeveel vergunningen voor intensieve veehouderijen de afgelopen vijf jaar met succes zijn aangevochten en vervolgens zijn vernietigd. Deze leden kennen de exacte aantallen hiervan niet, maar weten wel dat dit er niet weinig zijn geweest. Dat betekent naar mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren dat, zelfs als het traject voor vergunningverlening doorlopen wordt, er door het bevoegd gezag veel fouten worden gemaakt bij het beoordelen van de effecten van uitbreiding of nieuwvestiging van veehouderijen. Deze fouten konden tot nu toe met succes worden blootgelegd en gecorrigeerd door de samenleving en belanghebbenden, door bezwaar en beroep aan te tekenen tegen de afgegeven vergunning. Deze mogelijkheid vervalt bij inwerkingtreding van het ontwerpbesluit. De veel lichtere toets die nu zal worden toegepast bij een melding, zal naar mening van de leden van fractie van de Partij voor de Dieren leiden tot nog meer en grotere beoordelingsfouten van het bevoegd gezag, met bijzonder schadelijke effecten tot gevolg. Zonder een correctiemogelijkheid van buitenaf. Deelt de staatssecretaris die zorg? Zo

nee, waarop is dit vertrouwen gebaseerd, ook gezien het grote aantal gevallen waarin afgegeven vergunningen in het verleden vernietigd zijn? Zo ja, waarom dan de keuze om de vergunningplicht af te schaffen? De leden van fractie van de Partij voor de Dieren vragen of de Kamer nu eindelijk eens inzicht kan krijgen in de manier waarop de Natuurbeschermingswet de afgelopen tien jaar is gehandhaafd, zowel voor als na de overdracht van het bevoegd gezag naar de provincies. Deze leden vragen hoeveel veehouderijbedrijven onderworpen zijn aan een vergunningsprocedure, hoeveel procent dat was van het totaal aantal veehouderijbedrijven en hoe vaak een dergelijke actie van het bevoegd gezag het gevolg was van een verzoek tot handhaving. Met andere woorden: hoe vaak is het bevoegd gezag zelf tot handhaving over gegaan en hoe vaak pas na een verzoek daartoe? En hoeveel veehouderijen zijn nooit onderworpen aan een natuurtoets via de Natuurbeschermingswetvergunningplicht?

Bedrijfseffecten

De leden van de CDA-fractie constateren dat de wijziging van het Activiteitenbesluit niet alleen een vormwijziging is, maar op diverse punten ook een verzwaring van de eisen met zich meebrengt. Bij nadere verdieping hierin rijst bij deze leden de vraag of de beoogde lastenverlichting in de praktijk daadwerkelijk ook zo zal uitwerken. Immers: met de wijzigingen van het Besluit, worden volgens deze leden ook de regels en normen aangescherpt, wat van de bedrijven nieuwe investeringen vereist. Daarnaast is het de indruk van de leden van de CDA-fractie dat onder de algemene regels, wellicht meer dan voorheen, moet worden gemeten, geregistreerd, gekeurd en gecertificeerd. En dan niet, zoals voorheen, door of namens het bevoegd gezag, maar door gecertificeerde bedrijven, waar uiteraard een prijskaartje aan hangt. Volgens de nota van toelichting zou dit besluit een vermindering van administratieve lasten voor het bedrijfsleven van circa 43 mln. per jaar met zich meebrengen. De leden van de CDA-fractie vragen de staatssecretaris om toe te lichten welk bedrag aan investeringen voor het bedrijfsleven hier tegenover staat. Deze leden vragen ook of de staatssecretaris kan garanderen dat het totaal aan noodzakelijke investeringen niet zal uitkomen boven de opbrengsten van de lastenverlichting.

De leden van de SGP-fractie hebben de indruk dat de verwachte reductie van de regeldruk als gevolg van integratie van de bestaande besluiten ten aanzien van de landbouw in het Activiteitenbesluit teniet wordt gedaan door extra (indirecte) lastendruk als gevolg van nieuwe en aanvullende eisen, certificering en ondoorzichtigheid. Zij verwijzen voor een toelichting hierop naar hun specifieke opmerkingen eerder in dit verslag. De leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris deze extra (indirecte) lastendruk heeft meegewogen, of op welke wijze de staatssecretaris zich ervan heeft vergewist dat hiervan geen sprake is.

Milieueffecten

Wat de leden van de CDA-fractie betreft, wordt bij milieumaatregelen ook gekeken naar de wijze waarop de overheid milieu-innovatie kan stimuleren. In het ontwerpbesluit zien zij daar weinig van terug. De beheersmaatregelen zijn volgens hen grotendeels gevat in end-of-pipe regulering, terwijl preventiemaatregelen gericht op het voorkomen van emissies die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, minder aan de orde zijn. Deze leden stellen de staatssecretaris wellicht een gewetensvraag: zullen over 10 tot 20 jaar de hoeveelheid emissies met nadelige gevolgen voor het milieu, dankzij dit wijzigingsbesluit zijn afgenomen? Deelt de staatssecretaris bovenstaande observatie en ziet zij mogelijkheden om het

voorliggende ontwerpbesluit te versterken op het gebied van preventie en innovatieve bronmaatregelen?

Het valt de leden van fractie van de Partij voor de Dieren op dat er, blijkens de nota van toelichting, «intensief overleg» is gevoerd met vertegenwoordigers van zowel het bedrijfsleven en bevoegd gezag over de voorschriften en de uitvoerbaarheid van het wijzigingsbesluit. Kennelijk is er niet gesproken met vertegenwoordigers van milieu- en natuurorganisaties over dit besluit. Kan de staatssecretaris dit bevestigen? En als dit inderdaad zo is, waarom is dat het geval geweest? Het beschermen van het milieu en de kwaliteit van onze leefomgeving tegen schadelijke gevolgen van agrarische activiteiten staat op het spel. Kan de staatssecretaris dat dan bevestigen? Is het dan niet zaak om de organisaties die zich juist daarvoor in te zetten, te vragen mee te helpen denken over de wijze waarop dit het beste en effectief gedaan kan worden? Het bevreemdt de leden van fractie van de Partij voor de Dieren zeer dat hier kennelijk aan voorbij gegaan is en zij vragen de staatssecretaris alsnog in overleg te treden met belanghebbenden bij een goede toestand van ons milieu over de effecten van dit ontwerpbesluit daarop, alvorens het in werking treedt. Is de staatssecretaris hiertoe bereid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en termijn?

Overgangsrecht

De leden van de VVD-fractie vragen of het mogelijk is om bij de introductie van maatregelen die hoge investeringen met zich mee brengen, zoals de opvang van vloeistoffen bij de opslag van agrarische bedrijfstoffen, belichting in de glastuinbouw en de toepassing van luchtwassers, te kijken naar ruimere overgangstermijnen.

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat bijvoorbeeld de plicht om te voldoen aan de PGS 15 bij opslag van meer dan 400 kilo aan gewasbeschermingsmiddelen, de eisen voor belichting in de glastuinbouw, de opvang van vloeistoffen bij de opslag van agrarische bedrijfstoffen, de certificaten voor agrarische dieselolietanks, de afdekplicht voor mestsilos en de toepassing van luchtwassers zullen leiden tot forse investeringen. Naast de garantie dat deze investeringen de besparingen niet overstijgen, vragen de leden van de CDA-fractie de staatssecretaris om langere overgangstermijnen te bieden, rekening houdend met het investeringsritme van de sector, of alternatieven te bieden.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de opslag van agrarische bedrijfstoffen voor een duur langer dan zes maanden volgens het ontwerpbesluit plaats moet plaats gaan vinden boven een vloeistofkerende voorziening en dat vloeistoffen moeten worden opgevangen. Genoemde leden vragen of de voorgestelde overgangstermijn hiervoor (tot 1 januari 2015) reëel is, aangezien hier forse investeringen mee gemoeid zijn voor het gros van de bedrijven die ruwvoer en andere producten opslaan.

De leden van de SGP-fractie constateren dat glastuinbouwbedrijven bij de voorliggende voorstellen te maken krijgen met aanpassingen van de regelgeving rond (assimilatie)belichting. Deze leden hebben begrepen dat vanuit de glastuinbouwsector bezwaren zijn geuit tegen onder meer de voorgestelde overgangstermijnen. De leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris bereid is in overleg met de glastuinbouwsector deze overgangstermijnen beter aan te laten sluiten op het investeringsritme van de betreffende bedrijven.

De leden van de SGP-fractie constateren tevens dat voor glastuinbouwbedrijven buiten de glastuinbouwgebieden een nieuwe normering wordt voorgesteld ten opzichte van het Besluit glastuinbouw. Deze leden vragen of de staatssecretaris bereid is de overgangstermijn hiervoor te verruimen.

De leden van de SGP-fractie zijn van mening dat, door het samenvoegen van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en het Besluit glastuinbouw, bedrijven met grondgebonden teelten en een relatief klein glasoppervlak in de problemen kunnen komen. Op grond van de voorliggende voorstellen krijgen deze bedrijven te maken met twee registratiesystemen en moeten de relatief kleine kassen, tegen relatief hoge kosten, zo aangepast worden dat recirculeren en het opvangen van regenwater mogelijk worden. De leden van de SGP-fractie vinden dit voor in ieder geval glasoppervlakten tot 2500 vierkante meter onwenselijk. Deze leden vragen of de staatssecretaris bereid is de zinsnede «tot 2021» uit artikel 6.24m te halen.

De leden van de SGP-fractie lezen verder dat voor de aanpassing van opslagplaatsen voor agrarische bedrijfsstoffen aan de eisen gesteld in artikel 3.66 van de in artikel 3.48 van het onderhavige besluit bedoelde regeling, een overgangstermijn geldt die loopt tot 1 januari 2015. Deze leden vragen of de staatssecretaris erkent dat het gros van de bedrijven die ruwvoer en andere producten opslaan forse investeringen zal moeten doen om aan deze eisen te voldoen. De leden van de SGP-fractie vinden dat de relatief korte overgangstermijn onvoldoende rekening houdt met het investeringsritme van de betreffende bedrijven en met de afschrijvingstermijnen die gelden voor opslagplaatsen van ruwvoer et cetera. Deze leden vragen of de staatssecretaris bereid is in overleg met de sector deze overgangstermijn te verruimen.

De leden van de SGP-fractie constateren dat veel veehouderijbedrijven inmiddels luchtwassers hebben geïnstalleerd. Deze luchtwassers zouden met een overgangstermijn van drie jaar gekoppeld moeten worden aan een elektronisch monitoringssysteem (artikel 6.24q). De leden van de SGP-fractie willen erop wijzen dat in technisch opzicht niet alle geïnstalleerde luchtwassers voorzien kunnen worden van zo'n monitoringssysteem en deze luchtwassers dus vervangen moeten worden. De gedane investeringen in luchtwassers zijn echter hoog en kunnen volgens deze leden niet binnen drie jaar afgeschreven worden. Zij vragen of de staatssecretaris bereid is in overleg met de sector deze overgangstermijn te verlengen.

Overig

De leden van de CDA-fractie hebben vernomen dat er bij gemeenten en fruitteelers veel onduidelijkheid is gerezen over het gebruik van anti-hagelkanonnen. De bescherming tegen hagel omwille van behoud van de oogst is uiteraard voor de sector, maar ook maatschappelijk van belang. Dat vraagt om inzet van het anti-hagelkanon op alle momenten dat een hagelbui in aantocht is, wat zowel 's nachts als overdag kan plaatsvinden. Ook de leden van de SGP-fractie signaleren dat in de fruitteelt veel onduidelijkheid is over het gebruik van anti-hagelkanonnen. Deze leden constateren dat enkele gemeenten geprobeerd hebben het gebruik aan banden te leggen, maar door de rechter werden teruggefloten. De leden van de SGP-fractie vragen of de staatssecretaris de problematiek erkent. De leden van de fracties van het CDA en de SGP vragen of de staatssecretaris bereid is (de ruimte voor) het gebruik van anti-hagelkanonnen eenduidig te regelen, bijvoorbeeld in dit Activiteitenbesluit.

Vervolg

De leden van de VVD-fractie verzoeken de staatssecretaris om een aantal zaken te heroverwegen, zodat voorschriften beter aansluiten op de landbouwpraktijk en de Kamer te informeren tot welke wijzigingen in het ontwerpbesluit dit aanleiding geeft.

De leden van de VVD-fractie verzoeken de staatssecretaris ook om de wensen en bedenkingen die tot 15 februari 2011 worden ingediend, te betrekken bij het vervolg van de behandeling van deze voorstellen en zich daar nog eens over te buigen alvorens vervolgens om advies over het ontwerpbesluit wordt gevraagd aan de Raad van State.

De leden van de CDA-fractie vragen de staatssecretaris in hoeverre het veld, met name de agrarische sector, is geconsulteerd. Wat verwacht de staatssecretaris van de beoogde inspraakronde op dit punt en welke ruimte is er dan nog voor de belanghebbenden om het ontwerpbesluit op bepaalde punten te laten wijzigen?

De leden van fractie van de Partij voor de Dieren uiten hun afkeuring over de manier waarop agrarische activiteiten die het milieu zeer nadelig beïnvloeden, worden uitgezonderd van vergunningsplicht, en daarmee van een zorgvuldige toets op hun effecten en van inspraak van burgers op nieuwe plannen. Zij vragen de staatssecretaris dit ontwerpbesluit in te trekken en de vergunningsplicht te handhaven. Graag een reactie.